

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van Cassatie 12 september 2013

Zaak: C.13.0089.N

VERVOER

Vervoer over zee – Cognossement – Cognossementhouder – Derde houder – Aanbieding van het cognossement – Impliceert geen instemming met het bevoegdheidsbeding in het cognossement

TRANSPORT

Transport maritime – Connaissance – Porteur du connaissance – Tiers détenteur – Offre de connaissance – N'implique pas acceptation de la clause d'élection de for du connaissance

De derde-houder van een cognossement wordt niet geacht in te stemmen met een bevoegdheidsbeding dat erin vervat is, door het louter aanbieden van het cognossement aan de zeevervoerder.

In zijn arrest van 7 januari 2011 (C.09.0611.N) had het Hof van Cassatie reeds geoordeeld dat de derde-houder van een cognossement niet als een (originele of toetgetreden) contractant geldt. Als niet-contractant is de derde-houder principieel niet gebonden door een bevoegdheidsbeding in het contract, tenzij hij hier zelf mee zou hebben ingestemd. In zijn arrest van 12 september 2013 bevestigt het Hof van Cassatie dat het feit dat de derde-houder het cognossement heeft aangeboden om aflevering van de (hem toekomende) goederen te bekomen op zich niet impliceert dat de derde-houder heeft ingestemd met het bevoegdheidsbeding in het cognossement. Een gelijklopend standpunt werd overigens reeds ingenomen door advocaat-generaal Slynck in zijn conclusie bij het arrest *Tilly Russ* (Hv) 19 juni 1984, zaak 71/83).

Antwerpen (4de k.) 17 juni 2013

Zaak: 2011/AR/2624

VERVOER

Overige – Verzekeringen – Subrogatie – Rechten reeds overgedragen vóór betaling

TRANSPORT

Autre – Assurances – Subrogation – Droits déjà cédés avant le paiement

De (Duitse) goederenbelanghebbenden hadden hun rechten voortvloeiend uit de beschadiging van hun goederen tijdens het transport overgedragen aan een schaderegelaar. Dergelijke overdracht van rechten is in o.m. Duitsland en Nederland zeer gebruikelijk, in België veel minder. Na de overdracht werden de goederenbelanghebbenden vergoed door de verzekeraars, die zich vervolgens op (wettelijke) subrogatie beriepen en een vordering instelden tegen de aansprakelijke partijen. Het Hof stelt echter vast dat, op het ogenblik van de betaling door de verzekeraars, de goederenbelanghebbenden al hun rechten reeds hadden overgedragen, met als gevolg

dat de goederenbelanghebbenden niet langer over rechten beschikten waarin de verzekeraars nuttig gesubrogeerd konden worden. De vordering van de verzekeraars werd derhalve afgewezen wegens gebrek aan actieflegitimatie.

6. INSOLVENTIE/INSOLVABILITÉ

Arie van Hoe⁹ en Ilse Van de Mierop¹⁰

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van Cassatie 5 september 2013

Zaak: C.12.0445.N/1

FAILLISSEMENT

Gevolgen – Verbintenissen – Curator

FAILLITE

Effets – Obligations – Curateur

Hoewel het bestaan van collectieve en individuele schade een feitelijke beoordeling is die voor het Hof van Cassatie niet kan worden aangevochten, gaat het Hof van Cassatie na of de feitenrechter de begrippen collectieve en individuele schade niet miskent.

De vraag of een schuldeiser aanspraak kan maken op de vergoeding van de door hem geleden individuele schade, heeft betrekking op een subjectief recht. Het onderzoek naar het bestaan en de draagwijdte van het subjectief recht, betreft de gegrondheid van de vordering, niet de ontvankelijkheid ervan.

Wanneer de curator namens de boedel optreedt, oefent hij de gemeenschappelijke rechten van de schuldeisers uit. Het faillissement van de schuldenaar staat er niet aan in de weg dat een schuldeiser vergoeding vordert van een derde door wiens fout schade is ontstaan die hem alleen treft. De fout van een bestuurder of een zaakvoerder met betrekking tot het niet doorstorten van de bedrijfsvoorheffing door de vennootschap kan individuele schade opleveren voor de fiscus die erin bestaat dat de bedrijfsvoorheffing niet kan worden geïnd bij de vennootschap.

De omstandigheid dat het onzeker is of een schuldeiser een dividend zal ontvangen uit het faillissement sluit niet uit dat hij jegens een derde aanspraak kan maken op de volledige vergoeding van zijn individuele schade.

A.V.H.

Hof van Cassatie 5 september 2013

Zaak: C.13.0047.N/1

CONTINUÏTEIT VAN DE ONDERNEMINGEN

Gerechtigde reorganisatie – Algemene bepalingen – Rechtsmiddelen

⁹. Assistent UA.

¹⁰. DLA Piper UK LLP.

CONTINUITÉ DES ENTREPRISES

Réorganisation judiciaire – Dispositions générales – Voie de recours

Tegen beslissingen inzake de verlenging van de opschorting kan geen verzet of hoger beroep worden ingesteld (art. 38, § 3 WCO). Tegen deze beslissing staat wel cassatieberoep open.

Uit het algemeen rechtsbeginsel van het recht van verdediging vloeit voort dat de schuldenaar die een verzoek tot verlenging van de termijn van opschorting heeft ingesteld, moet worden opgeroepen en gehoord, tenzij hij van dit recht afstand heeft gedaan.

A.V.H.

Hof van Justitie van de Europese Unie 19 september 2013

Zaak: C-251/12

TRANSNATIONALE INSOLVENTIE

Europese insolventie

INSOLVABILITE TRANSNATIONALE

Insolvabilité européenne

Op 2 juni 2006 hebben de bestuurders van Grontimmo schriftelijk opdracht gegeven aan Dexia Banque Internationale à Luxembourg om een bankcheque voor een bedrag van 1.400.000 EUR uit te schrijven ten gunste van Kostner. Op 4 juli 2006 is Grontimmo failliet verklaard te Brussel. Dit vonnis is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* maar niet in het *Journal officiel du Grand-Duché de Luxembourg*.

Met toepassing van artikel 14, lid 1 *iuncto* artikel 16, lid 1 Faill.W. heeft Grontimmo met ingang van het eerste uur van die dag van rechtswege het beheer over al haar goederen verloren. Op 5 juli 2006 heeft Dexia Banque Internationale à Luxembourg de opdracht van 2 juni 2006 uitgevoerd. Op 21 september 2006 hebben de curatoren van Grontimmo, Dexia Banque Internationale à Luxembourg verzocht het op 5 juli 2006 betaalde bedrag te restitueren.

Dexia Banque Internationale à Luxembourg weigert het betaalde bedrag te restitueren op grond van artikel 24 Insolventieverordening, dat bepaalt dat degene die in een lidstaat een *verbintenis* uitvoert *ten voordele van een schuldenaar* die is onderworpen aan een in een andere lidstaat geopende insolventieprocedure terwijl hij die verbintenis had moeten uitvoeren voor de curator van die procedure, bevrijd wordt indien hij niet van de opening van de procedure op de hoogte was.

De verwijzende rechter vraagt zich af of Dexia Banque Internationale à Luxembourg zich op artikel 24 Insolventieverordening kan beroepen, en meer bepaald of de woorden "*verbintenis (...) ten voordele van een schuldenaar*" ook een op verzoek van de gefailleerde schulde-

naar verrichte betaling aan een schuldeiser van deze laatste omvatten, wanneer de partij die deze betalingsverplichting voor rekening en ten voordele van de gefailleerde schuldenaar is nagekomen op dat ogenblik geen weet had van het feit dat in een andere lidstaat met betrekking tot de schuldenaar een insolventieprocedure was geopend.

Artikel 24 Insolventieverordening is een bepaling van materieel recht die in elke lidstaat van toepassing is, ongeacht de *lex concursus*. De gewone betekenis van de woorden "ten voordele van" (een aan een insolventieprocedure onderworpen schuldenaar) dekt *a priori* niet de situatie waarin een verbintenis in opdracht van de schuldenaar wordt uitgevoerd ten gunste van een van diens schuldeisers. De door artikel 24 Insolventieverordening beschermde personen zijn de schuldenaars van de gefailleerde schuldenaar die (on)rechtstreeks een verbintenis uitvoeren ten gunste van deze laatste. Dexia Banque Internationale à Luxembourg heeft de betwiste betaling niet uitgevoerd "ten voordele van" Grontimmo, in de zin van artikel 24 Insolventieverordening.

Artikel 24, lid 1 Insolventieverordening maakt het mogelijk dat bepaalde situaties die niet in overeenstemming zijn met de door de opening van de insolventieprocedure gecreëerde nieuwe omstandigheden, aan de greep van de curator ontsnappen. Deze bepaling mag echter niet aldus worden uitgelegd dat de boedel ook mag worden verminderd met de goederen die de gefailleerde schuldenaar aan zijn schuldeisers verschuldigd is.

A.V.H.

Tribunal de commerce de Liège 28 juin 2013

Zaak: RJ/1316

CONTINUITÉ DES ENTREPRISES

Réorganisation judiciaire – Réorganisation judiciaire par accord collectif – Homologation du plan de réorganisation – Intervention volontaire

CONTINUITÉIT VAN DE ONDERNEMINGEN

Gerechtelijke reorganisatie – Gerechtelijke reorganisatie door collectief akkoord – Homologatie van het reorganisatieplan – Vrijwillige tussenkomst

Le tribunal de commerce de Liège a eu l'occasion de se prononcer sur l'homologation d'un plan de réorganisation judiciaire, au regard notamment des articles 49, 54 et 55 de la LCE, déposé en date du 11 juin 2013 par une société anonyme, et s'est également prononcé sur la nature d'un document intitulé « *conclusions* » déposé à l'audience du vote par un des créanciers de cette société.

Le tribunal rappelle qu'en matière d'intervention volontaire à une procédure de réorganisation judiciaire, l'alinéa 6 de l'article 5 de LCE dispose qu'« *à défaut d'une telle intervention, celui qui, à son initiative ou à celle du tribunal, est entendu ou dépose un écrit pour faire valoir*